

А К Т
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану лісових насаджень Савинського лісництва
по ДП «Балаклійський лісгосп»

19 - 23 жовтня 2020 р.

сел. Савинці

Нами, головним спеціалістом відділу організації охорони та захисту лісу, мисливського господарства та охорони праці Харківського ОУЛІМГ Дрібноходом Є. В., начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним лісничим ДП «Балаклійський лісгосп» Вакуленком С. О., в присутності лісової охорони Савинського лісництва проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень з метою визначення та оцінки санітарного стану, на загальній площі **144,6 га.**

В ході проведеного обстеження встановлено наступне:

Савинське л – во:

Квартал 14 виділ 2 – площа 5,3 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 71 рік, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 20 виділ 2 – площа 0,5 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 58 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 20 виділ 3 – площа 1,6 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 69 років, IA бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 23 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 20 виділ 5 – площа 1,0 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 64 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 20 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 22 виділ 6 – площа 1,2 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 64 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 22 виділ 14 – площа 1,5 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 57 років, V бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 10 см, сер. висота 8 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 22 виділ 18 – площа 0,6 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 57 років, IA бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 20 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 22 виділ 20 – площа 0,5 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 48 років, IA бонітету, повнота 0,90, сер. діаметр 20 см, сер. висота 18 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 2 – площа 5,8 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 74 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 3 – площа 9,7 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 59 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 4 – площа 1,9 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 74 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 6 – площа 3,3 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 59 роки, IA бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 13 – площа 2,3 га. Склад насадження 10 С3, вік 61 рік, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 15 – площа 0,4 га. Склад насадження 10 С3, вік 61 рік, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 24 виділ 3 – площа 7,7 га. Склад насадження 10 С3, вік 79 років, IA бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 26 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 24 виділ 5 – площа 1,2 га. Склад насадження 10 С3, вік 79 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 1 – площа 1,2 га. Склад насадження 10 С3, вік 74 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – державні захисні лісові смуги, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 4 – площа 2,3 га. Склад насадження 10 С3, вік 74 роки, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 22 см, сер. висота 20 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – державні захисні лісові смуги, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 8 – площа 0,8 га. Склад насадження 10 С3, вік 74 роки, I бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 32 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – державні захисні лісові смуги, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 11 – площа 1,0 га. Склад насадження 10 С3, вік 64 роки, IA бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Під час обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають від ураження інфекційним захворюванням коренева губка. Ступінь ураження слабкий та середній. Характер veinання дифузний, грузовий та куртинний. Куртини починають заростати злаковою рослинністю, чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану відщрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Деревя у міжосередковому просторі (III – IV категорії фізіологічного стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст. Також на них відмічено спроби заселення стовбуровими шкідниками з родин короїдів та лубоїдів. В насадженнях присутні дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика, характерними ознаками ураження раком сірянкою, зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Квартал 21 виділ 10 – площа 1,2 га. Склад насадження 10 С3, вік 84 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 22 виділ 15 – площа 1,0 га. Склад насадження 10 С3, вік 84 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 22 виділ 19 – площа 0,2 га. Склад насадження 10 С3, вік 89 років, I бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 32 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 1 – площа 1,2 га. Склад насадження 10 С3, вік 89 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 27 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – байрачні та інші захисні ліси, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 23 виділ 12 – площа 1,6 га. Склад насадження 10 С3, вік 89 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 25 виділ 13 – площа 1,5 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 25 виділ 17 – площа 1,2 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 84 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – А2С, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 23 – площа 0,2 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 94 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 33 – площа 0,6 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 84 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 25 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 27 виділ 24 – площа 1,0 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 84 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси вздовж смуг відведення залізниць, категорія лісів – захисні ліси.

В ході проведення лісопатологічного обстеження на даних ділянках виявлено ослаблення та відмирання дерев в наслідок ураження інфекційним захворюванням соснова губка. Ступінь ураження слабкий та середній. Характер всихання дифузний та груповий. Стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Також на деревах IV категорії фізіологічного стану відмічено спроби заселення стовбуровими шкідниками з родини короїдів. В насадженнях присутні дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, характерними ознаками ураження раком сірянкою, зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Квартал 29 виділ 13 – площа 3,4 га. Склад насадження 10АКБ, вік 49 років, IA бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 18 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

При проведенні обстеження даної ділянки, виявлено, що насадження уражене комплексом інфекційних захворювань: лускатий трутовик, вертицильозне в'янення, інонотус щетиноволосий, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, ступінь ураження насадження – слабкий. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки, верхівки дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни).

Квартал 41 виділ 8 – площа 3,0 га. Склад насадження 10ДЗ+ТБ+БРС, вік 99 років, III бонітету, повнота 0,30, сер. діаметр 36 см, сер. висота 20 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 41 виділ 23 – площа 0,8 га. Склад насадження 8ДЗ1ОС1ТБ, вік 99 років, III бонітету, повнота 0,50, сер. діаметр 36 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 64 виділ 4 – площа 7,9 га. Склад насадження 4ДЗ2ВЗШ1КЛП1ГШЗ1ЛПД1ТБ+ЯЗ+ОС, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 36 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – лісопаркова частина лісів зелених зон, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

Квартал 68 виділ 4 – площа 5,0 га. Склад насадження 3ДЗЗЯЗ2ЛПД2ОС+БРС+КЛП, вік 69 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 24 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 71 виділ 40 – площа 1,9 га. Склад насадження 10ДЗ+КЛГ+ЯЗЛ+АБЗ+ШЧ, вік 69 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 2 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – державні захисні лісові смуги, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 3 – площа 5,2 га. Склад насадження 8ДЗ2ЯЗЛ+ЯЗ, вік 69 років, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 26 см, сер. висота 18 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – державні захисні лісові смуги, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 72 виділ 5 – площа 1,7 га. Склад насадження 8ДЗ2ЯЗЛ, вік 69 років, II бонітету, повнота 0,80, сер. діаметр 22 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – державні захисні лісові смуги, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 77 виділ 12 – площа 0,7 га. Склад насадження 8ДЗ1ОС1ЛПД, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 78 виділ 3 – площа 9,3 га. Склад насадження 4ДЗ2КЛП2ВЗШ2ЛПД+ДЗ+ТБ, вік 119 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 44 см, сер. висота 26 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 79 виділ 2 – площа 5,1 га. Склад насадження 3ДЗ2ЛПД2ЯЗ1ОС2БРС+КЛП, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 79 виділ 12 – площа 9,2 га. Склад насадження 5ДЗ4ЯЗ1ОС+ЛПД, вік 94 роки, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 30 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 80 виділ 14 – площа 3,2 га. Склад насадження 4ЯЗ3ДЗ1ЛПД1ОС1КЛГ+ТБ+КЛП+ВЗШ, вік 99 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 26 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 80 виділ 15 – площа 17,2 га. Склад насадження 5ЯЗ2ДЗ2ЛПД1ОС+ТБ+КЛП+ВЗШ, вік 84 роки, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 26 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 80 виділ 17 – площа 2,2 га. Склад насадження 4ЯЗ2ДЗ2ТБ1ВЗШ1ЛПД, вік 134 роки, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 48 см, сер. висота 26 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 83 виділ 1 – площа 6,7 га. Склад насадження 4ЯЗ2БРС2ДЗ1ВРЛ1ТБ, вік 69 років, II бонітету, повнота 0,40, сер. діаметр 28 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

В результаті проведення обстеження вищевказаних ділянок, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних захворювань, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Серед виявлених захворювань виявлено ураження несправжнім дубовим трутовиком, несправжнім осиковим трутовиком, опеньком осіннім, трутовиком звичайним, сірчано – жовтим трутовиком, печіночницею звичайною, халаровим некрозом, голландською хворобою, вертицильозним в'яненням, інонотусом щетиноволосим та лускатим трутовиком. Про, що свідчить наявність сухостою, плодови тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено заселення дерев (IV – VI категорії фізіологічного стану) ксилофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів

низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Квартал 64 виділ 5 – площа 2,6 га. Склад насадження 4КЛПЗВЗШ2ГШЗ1ДЗ+ТБ, вік 69 років, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 17 м, ТЛУ – ДЗПД, категорія захисності – лісопаркова частина лісів зелених зон, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

При проведенні обстеження даної ділянки, виявлено, що насадження уражене комплексом інфекційних захворювань: вертицильозне в'янення, несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, голландська хвороба, ступінь ураження насадження – слабкий. Про, що свідчить наявність сухоостою, плодови тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки, верхівки дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни).

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних захворювань та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний. В свою чергу це збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку інфекційних захворювань, виявлених у вище вказаних насадженнях, відповідно до «Санітарних правил в лісах України», необхідно призначити та провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2021 році. З урахуванням ступеня поширення виявлених хвороб та шкідників, вибіркові рубки санітарні (на загальній площі **144,6 га**). Адже зменшити наслідки розвитку даних інфекційних захворювань, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження шкідників, можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено у 3 - х примірниках:
ДСЛП «Харківлісозахист»
Харківське ОУЛМГ
ДП «Балаклійський лісгосп»

Підписи:

 С. В. Дрібноход
 С. В. Воробей
 С. О. Вакуленко